

¹Zavod za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju

OB Sveti Duh ♦ Sv. Duh 64 ♦ 10000 Zagreb

²Klinički zavod za laboratorijsku dijagnostiku

KBC Zagreb ♦ Kišpatićeva 12 ♦ 10000 Zagreb

³Zavod za laboratorijsku dijagnostiku

OB Sveti Duh ♦ Sv. Duh 64 ♦ 10000 Zagreb

⁴Centar za mineralni metabolizam i metaboličke koštane bolesti

OB Sveti Duh ♦ Sv. Duh 64 ♦ 10000 Zagreb

*OSTEOPROTEGERIN TIJEKOM LIJEČENJA OSTEOPOROZE - PROMJENE DINAMIKE KOŠTANE PREGRADNJE

*OSTEOPROTEGERIN IN OSTEOPOROSIS TREATMENT - THE CHANGES DYNAMICS OF BONE REMODELING

Dijana Bešić¹ ♦ Vesna Kušec² ♦ Ankica Anić³ ♦ Dalibor Krpan⁴

Osteoprotegerin je važan čimbenik regulacije koštanog metabolizma. Njegovo mjerenje u krvi je moguće primjenom komercijalnih kompleta reagensa, a ukazuje na dinamiku koštane pregradnje.

Cilj ovog istraživanja je proučavanje osteoprotegerina i biokemijskih pokazatelja koštane pregradnje tijekom liječenja postmenopausalne osteoporoze.

Materijal i metode - za 54 žene u postmenopauzi s dokazanom osteoporozom u krvi je izmjerena ukupna i koštana alkalna fosfataza (AF), telopeptid i osteoprotegerin standardnim i komercijalnim metodama. Uzorkovanje je provedeno prije početka liječenja i 1-2 puta tijekom liječenja bisfosfonatima (N=41) ili kalcijem i D vitaminom (N= 13).

Rezultati su pokazali da nema statistički značajne razlike između terapijskih grupa za životnu dob, trajanje menopauze i T-skor za kuk. U žena liječenih bisfosfonatima je T-skor slabinske kralježnice bio niži. Liječenje osteoporoze (prosječno 6 mj.) je uzrokovalo statistički

značajno sniženje aktivnosti ukupne AF ($p=0,02$) i telopeptida ($p=0,006$) te povećanje osteoprotegerina ($p=0,03$). U nastavku liječenja, u prosjeku nakon 13 mjeseci, uočeno je daljnje statistički značajno sniženje telopeptida ($p=0,001$) i povećanje osteoprotegerina ($p=0,003$). Postotak promjene nakon uvođenja liječenja nije se statistički značajno razlikovao između pojedinih pokazatelja, ali u nastavku liječenja je bio najveći za telopeptid ($p<0,01$) i osteoprotegerin ($p<0,02$) u usporedbi s ukupnom i koštanom AF. Vrsta liječenja nije imala učinak na rezultate.

Zaključak - promjene osteoprotegerina tijekom liječenja osteoporoze podudarne su s promjenama telopeptida, ali suprotnog smjera. U ovom istraživanju su osteoprotegerin i telopeptid bili bolji pokazatelji promjena tijekom liječenja osteoporoze u usporedbi s pokazateljima koštane izgradnje ukupnom i koštanom AF. Za preporuku o primjeni osteoprotegerina u kliničkoj praksi potrebna su daljnja istraživanja.

Cljučne riječi: osteoprotegerin, koštana pregradnja